

Ważne tematy trudne rozmowy. Na podstawie artykułu z czasopisma pedagogicznego „Blżej Przedszkola nr 10.2017/2019 r, s.26-28 ,autor: dr Katarzyna Dmitruk- Sierocińska.

UMIERANIE, PRZEMIJANIE

Dzieci w wieku przedszkolnym zadają wiele pytań. Są takie pytania których dorośli woleliby nie usłyszeć. Dotyczą one między innymi tematów ze sfery intymnej, narodzin, przemijania, wypadku, śmierci... Artykuł ten może stanowić dla niektórych rodziców, nauczycieli, wychowawców inspirację do podejmowania z dzieckiem rozmów na tak trudne tematy.

Śmierć jest wpisana w nasz byt na Ziemi, bo przecież jest widoczna niemal każdego dnia- raz widać ją w oczach mamy, nauczycielki przeżywającej żalobę, w cierpieniu koleżanki z grupy która straciła ukochaną babcię, czy kolegi którego zginął ojciec w wypadku samochodowym, a innym razem na ekranie telewizora. Mimo że jest obecna w naszym życiu codziennym, stanowi dla większości temat tabu. Naturalnie kojarzy się ona z przykrymi emocjami : ból, cierpienie, lęk, tęsknota, rozpacz. Co jest sprzeczne z przeżyciami dzieciństwa stanowiącymi lata beztroski, bezpieczeństwa, spokoju, podyktowane rozległą troską rodziców i społeczeństwa o dziecko. Często dorośli uważają że nie jest to właściwy temat dla dziecka. Innego zdania są psychologowie, pedagodzy ,badacze właściwości rozwojowych dzieci. Bo przecież dzieci w naturalny sposób interesują się tym problemem. Myślą o śmierci ,gdy o niej usłyszą, chcą o niej rozmawiać. Dzieci radzą sobie same z tym tematem jak potrafią dzieląc się przeżyciami z rówieśnikami. Dlatego dorośli nie powinni unikać z dzieckiem rozmów o śmierci, bo każda rozmowa uspokoi dziecko, da mu poczucie bezpieczeństwa i zaspokoi ciekawość, wzbudzi zaufanie do prowadzenia innych rozmów na tematy trudne. A czas zagoi rany. Nie możemy chronić dzieci przed traumatycznymi wydarzeniami, ale możemy pomóc im przewyciężyć przykre emocje i wzbudzić nadzieję na lepsze jutro. Człowiek stanowi część przyrody i przechodzi kolejne rytmy rozwojowe: czas narodzin, dojrzewanie, dorosłość, starzenie się i umieranie. W życiu trzeba się wzajemnie szanować, pomagać, dbać o własne zdrowie i innych. Dorośli oprócz rozmów z dzieckiem powinni dawać temu przykłady w swym życiu. Do rozmowy z dziećmi trzeba się przygotować. W przedszkolu, w szkole istnieje wiele okazji edukacyjnych do omawiania tych tematów i są to różne uroczystości rodzinne, święta regionalne i państwowe, ważne rocznice, rozmowy o postaciach których już nie ma, albo są bohaterami, lub pozostawili po sobie choćby literaturę dziecięcą. Autorka podkreśla że rozmowa z dzieckiem o śmierci będzie trudna, bo jest to zjawisko wyjątkowe dotąd do końca nie zbadane. Podaje pewne zasady których trzeba przestrzegać:

„*Być do rozmowy przygotowanym (poczytać na ten temat).

***Mówić prawdę- czasami przyznać się ze nie mam na to pytanie odpowiedzi.**

***Formułować proste, zrozumiałe odpowiedzi.**

***Zapewnić bezpieczeństwo i bliski kontakt.**

***szanować dziecięce potrzeby-pozwolić na oglądanie zdjęć bliskiej mu osoby.**

***wykazywać w rozmowie cierpliwość przy zadawaniu pytań przez dziecko.**

***szanować dziecięcą fantazję i wierzenia- wyobrażam sobie że ciocia jest teraz motylem.”**

Niech ten czas stanie się dla dziecka balsamem na jego smutki i żale. Nie ma też uniwersalnej recepty na rozmowy z dziećmi o przemijaniu, śmierci. Nie znajdziemy też czasu uniwersalnego na wyjaśnienia dzieciom tego zjawiska, trzeba wykorzystywać nadarzające się ku temu okazje.

Autorka poleca dla dzieci literaturę do poczytania i omówienia w domu, w przedszkolu:

1).E. Piotrowska „Bajka o drzewie”.

2).U. Nilsson „Żegnaj panie Muffinie”. Wyd Gdańsk 2008 r.

3).Z. Stanecka ”Basia i kolega z Haiti”. Warszawa 2011r.

4).K.F. Aakeson „Ebsen i duch dziadka ”.Poznań 2006 r

Opracowanie dla rodziców dzieci Przedszkola Tęczowe Nutki – Teresa Barska.